

การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

THE EXPECTATIONS OF THE PUBBLIC TOWARDS THE DESIRABLE FEATURES OF
THE MANAGEMENT SUB DISTRICT MUNICIPALITY BAN HONG,
BAN HONG LAMPHUN PROVINCE

พระวิลาส ธรรมสาร^๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมกับการพัฒนาภาวะผู้นำ และเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๕ คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๘ คน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม อยู่ในระดับมาก และการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรมก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ประชาชนที่มี อายุ และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วน เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ระดับการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมกับการพัฒนาภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้นำต้องมีความรู้ในหน้าที่การงาน รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ยอมรับแนวคิดใหม่และวิธีการใหม่ๆ เสียสละอุทิศตนเพื่อส่วนรวม กำหนดเป้าหมายงานให้ชัดเจน วางแผนงานให้เป็นขั้นเป็นตอน เอาใจใส่ดูแลตรวจสอบ แนะนำการทำงานต่างๆ พัฒนาวิธีการที่จะทำให้เข้าไปสู่เป้าหมายอยู่เสมอ มีความประพฤติดี ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและต่อส่วนรวม และสามารถจัดวางบุคคลให้เหมาะสมกับงาน จึงจะทำให้งานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม, การพัฒนาภาวะผู้นำ

Abstract

This study aimed to compare to comment on the relationship of the main application Sappurisdhamma to leadership development and to study the application of the principle of Sappurisdhamma leadership of Executive Officers. rule Local District Banhong Lamphun research, conducted research combined quantitative research on a sample of 395 people, and qualitative research through in-depth interviews of eight people, the researchers found that people have commented on. Application of Sappurisdhamma at a high level and leadership development based on Sappurisdhamma at a high people who have a different opinion, and no difference in gender, education and a career. Opinions vary the application of the Sappurisdhamma leadership development are interrelated in a positive significant statistical results of a qualitative study found that leaders must be knowledgeable in the work on literacy. change better use of resources Make the most benefit to the organization and to the public and can be arranged to suit individual applications to make achieve the target set.

Keyword : Usage sappurisdham Leadership Development

^๑ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทนำ

ในปัจจุบันทุกองค์การต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับสังคม ระดับองค์กร ระดับกลุ่ม และระดับบุคคล ผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การทุกองค์การจำเป็นต้องมีผู้นำที่บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำแนวทางให้แก่บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำพาองค์กรให้พัฒนาและประสบความสำเร็จ สังคมไทยจึงจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพัฒนาองค์กร พัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้า ในยุคของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ดังนั้นจึงควรนำหลักสัปปริสธรรม ๗ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่ดีตามหลักพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อที่จะทำให้บุคคลภายในองค์กร และประชาชนทุกฝ่ายยอมรับในตัวผู้นำในฐานะการเป็นผู้นำที่ดีของสังคม พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมกับการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน
๔. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ซึ่งมีเนื้อหาที่ทำการศึกษารอบคอบ ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ประการ ได้แก่ ๑. อัมมัญญตา รู้จักเหตุ ๒. อตถัญญตา รู้จักผล ๓. อตตัญญตา รู้จักตน ๔. มัตตัญญตา รู้จักประมาณ ๕. กาลัญญตา รู้จักกาล ๖. ปริสสัญญตา รู้จักชุมชน ๗. ปุคคัลปโรปรัญญตา รู้จักบุคคล

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ การประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย ๑. อัมมัญญตา รู้จักเหตุ ๒. อตถัญญตา รู้จักผล ๓. อตตัญญตา รู้จักตน ๔. มัตตัญญตา รู้จักประมาณ ๕. กาลัญญตา รู้จักกาล ๖. ปริสสัญญตา รู้จักชุมชน ๗. ปุคคัลปโรปรัญญตา รู้จักบุคคล

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรสำหรับใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม จากของประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน ๓๔,๖๑๒ คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๘ คน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ เขตการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูนประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง ได้แก่ ๑. เทศบาลตำบลบ้านโฮ่ง ๒. เทศบาลตำบลศรีเตี้ย ๓. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงกานต์ ๔. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าพูล ๕. องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ายาว ๖. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาสะวาย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

และการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม กับ การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน สามารถกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการศึกษา ดังนี้

ตัวแปรต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล

๑. เพศ
๒. อายุ
๓. ระดับการศึกษา
๔. อาชีพ
๕. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แนวทางในการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๘ คน ในประเด็นที่เกี่ยวกับการนำหลักสัปปุริสธรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ตัวแปรตาม

การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗

๑) อัมมัญญตา	รู้จักเหตุ
๒) อัตถัญญตา	รู้จักผล
๓) อิตถัญญตา	รู้จักตน
๔) มัตถัญญตา	รู้จักประมาณ
๕) กาลัญญตา	รู้จักกาล
๖) ปริสสัญญตา	รู้จักชุมชน
๗) ปุคคลปโรปรัญญตา	รู้จักบุคคล

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน ๓๔,๖๑๒ คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๕๕ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน และผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๘ ท่าน ได้แก่ ๑. พระครูวิบูลย์เจติยาทร เจ้าคณะอำเภอบ้านโฮ่ง ๒. พระครูมานิตย์พัฒนสุนทร เจ้าคณะตำบลป่าปูลู ๓. นายเจริญ มณีทอง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ๔. นางแววดาว ศิริศักดิ์ณัฐกาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาสุวย ๕. นายธรรมรัตน์ พันวัน ๖. นางสาวพิกุลทอง ก้อนจำปา ๗. นายดวงแก้ว ตาจุมปา ๘. นางสาวศิวาพร วรรณห้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน และผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

- ๑) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส
- ๒) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
- ๓) สถิติพรรณนา สำหรับอธิบายของกลุ่มตัวอย่างข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ๔) สถิติอนุมาน ใช้สำหรับสมมติฐานการวิจัยเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที ค่าเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด

๕) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลของข้อคำถาม

ข. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

- ๑) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มาจัดกลุ่มข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์
- ๒) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท พร้อมนำเสนอวิธีการพรรณนาและอ้างอิงคำพูดบุคคล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒ ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗ รายได้เฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้น้อยกว่า ๗,๐๐๐ บาท ต่อเดือน จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็น

ประชาชนในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๙$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับคือ ด้านธัมมัญญา ($\bar{X} = ๓.๖๕$) ด้าน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บุคคลปรีชาญาณ ($\bar{X} = 3.64$) ด้านอัตตญาณ ($\bar{X} = 3.63$) ด้านปริสัญญุตตา ($\bar{X} = 3.61$) ด้านอรรถญาณ ($\bar{X} = 3.59$) ด้านกาลญาณ ($\bar{X} = 3.55$) และด้านมัตตญาณ ($\bar{X} = 3.50$) และการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับคือ ด้านบุคคลปรีชาญาณ ($\bar{X} = 3.86$) ด้านปริสัญญุตตา ($\bar{X} = 3.82$) ด้านอัตตญาณ ($\bar{X} = 3.74$) ด้านอรรถญาณ ($\bar{X} = 3.73$) ด้านอัมมญาณ ($\bar{X} = 3.72$) ด้านมัตตญาณ ($\bar{X} = 3.70$) และด้านกาลญาณ ($\bar{X} = 3.69$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนที่มี อายุ และรายได้ ต่างกันมีความคิดต่อการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ด้าน เพศ ระดับการศึกษาอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักสัปปริสธรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ด้านอัมมญาณ เป็นผู้รู้จักเหตุ นั่นคือ ผู้นำต้องมีความรู้ในหน้าที่การงาน และต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ ผู้นำต้องรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และต้องพร้อมที่ยอมรับแนวคิดใหม่ และวิธีการใหม่ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ

ด้านอรรถญาณ ความเป็นผู้รู้จักผล คือ ผู้นำต้องมีความเสียสละอุทิศตนเพื่อส่วนรวม กำหนดเป้าหมายงานให้ชัดเจน วางแผนงานให้เป็นขั้นเป็นตอน มีความกระตือรือร้นความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ การประสานงานกับคนในองค์กรให้เข้าใจร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว เอาใจใส่ ดูแลตรวจสอบ แนะนำการทำงานต่างๆ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคร่วมกัน และพัฒนาวิธีการที่จะทำให้เข้าไปสู่เป้าหมายอยู่เสมอ

ด้านอัตตญาณ ความเป็นผู้รู้จักตน คือ ผู้นำต้องมีความรู้รอบด้าน และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รู้จักพัฒนาตนปฏิบัติตนให้เข้ากับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม ผู้นำต้องมีทั้งวิชาและจรณะ คือความรู้ที่แท้จริง สามารถที่จะชี้แจงแถลงไขข้อสงสัยต่างๆและมีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างที่ดีในองค์กรได้

ด้านมัตตญาณ ความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ ต้องรู้คุณค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้แล้วอาจจะหมดไป หากทางเลือกที่ใช้ทรัพยากรโดยไม่จำเป็น ผู้นำต้องรู้จักการเลือกใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การและต่อส่วนรวม ผู้นำต้องรู้ว่าทรัพยากรนั้นมีประโยชน์อะไร เหมาะกับงานและความจำเป็นหรือไม่ และต้องรู้ว่าจะใช้แล้วจะเกิดผลอย่างไรต่อสังคม ส่วนทรัพยากรบุคคล ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมตามความสามารถ ความถนัด และเหมาะสมกับงาน จึงจะสามารถทำงานร่วมกันภายในองค์กรอย่างมีความสุข

ด้านกาลญาณ ความเป็นผู้รู้จักกาล คือผู้นำต้องจัดลำดับความสำคัญในการทำงาน ลำดับเหตุการณ์ ความสำคัญก่อนหลัง จัดสรรเวลาให้เหมาะสม ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่สำคัญหรือมีระยะเวลากำหนดในการทำงาน เป็นผู้ตรงต่อเวลา ยึดอรธประโยชน์ คือ ประโยชน์ต่อส่วนตน และมหัตประโยชน์ คือประโยชน์ต่อส่วนรวม

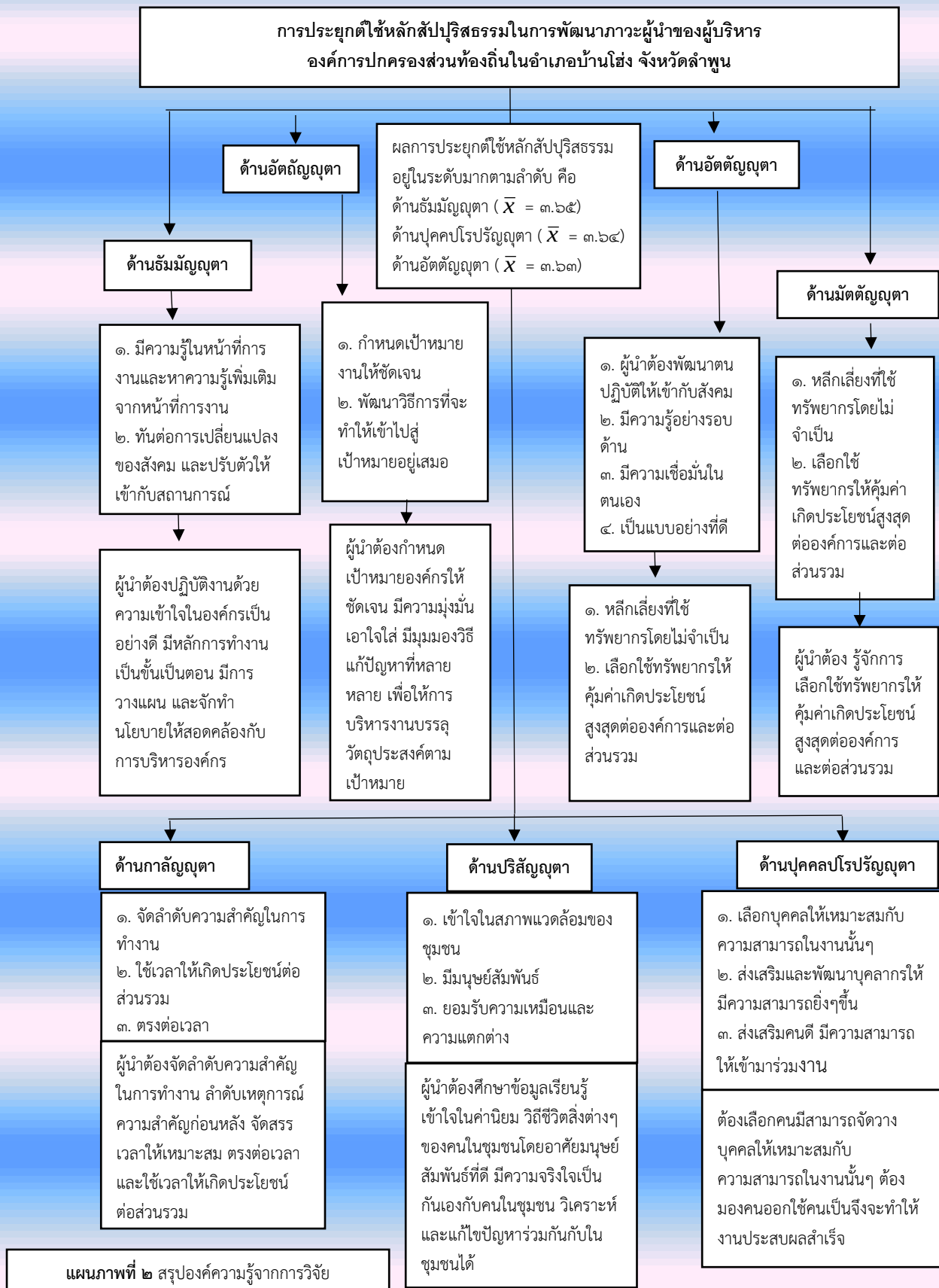
ด้านปริสัญญุตตา ความเป็นผู้รู้จักชุมชน คือ ผู้นำต้องเข้าใจในสภาพแวดล้อมของชุมชน ต้องศึกษาข้อมูลเรียนรู้เข้าใจในค่านิยม วิถีชีวิตสิ่งต่างๆ ของคนในชุมชนโดยอาศัยมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความจริงใจเป็นกันเองกับคนในชุมชน ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์สภาพแวดล้อมของชุมชน เปิดใจเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างอย่างเข้าใจ และปฏิบัติตนให้เข้ากับชุมชน ให้ความร่วมมือกับส่วนรวมของชุมชน เช่น วัด โรงเรียน หน่วยงานต่างๆ ที่มาขอความร่วมมือ เมื่อผู้นำใกล้ชิดและเป็นกันเองกับคนในชุมชน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชน ก็สามารถร่วมมือกับคนในชุมชนวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้นำที่เข้าใจชุมชน

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ด้านบุคคลปรัญญาตา การรู้บุคคล คือ ผู้นำต้องเลือกคนมีความสามารถในการทำงาน สามารถจัดวางบุคคลที่มีความสามารถความแตกต่างกัน ทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถในงานนั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึง ความถนัด บุคลิกภาพ ความสนใจ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้คนให้ตรงกับงาน จึงจะทำให้งานประสบความสำเร็จ

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๓ “นวัตกรรมสร้างสรรค์ชุมชน และสังคมไทย ๔.๐”
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ควรณรงค์ให้ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำเอาหลักสัปปุริสธรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรภายใต้บังคับบัญชาทุกคนมีความรับผิดชอบหน้าที่และงานที่ตนได้รับมอบหมาย กำหนดและวางแผนอย่างจริงจังชัดเจนและสามารถนำเอาหลักการที่วางแพลนนั้นไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมได้จริง กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านการปฏิบัติงานตามหลักสัปปุริสธรรม ทั้ง ๗ ด้านให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้กับบุคลากรภายใต้บังคับบัญชาให้มากขึ้น และนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

ควรนำเอาหลักสัปปุริสธรรม ๗ ประยุกต์ใช้ในการด้านการบริหารงาน ให้สัมฤทธิ์ผล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมการเรียนรู้หรือเพิ่มความสัมพันธ์กับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ และควรให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคแก่ทุกฝ่ายโดยไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานในองค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยต่อเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน เพื่อติดตามและประเมินผลการทำงานของ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด พัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นหรือพัฒนาแบบการวิจัยให้ได้มาซึ่งข้อมูลความคิดเห็นที่แท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนาภาวะผู้นำ หรือเปลี่ยนจากการศึกษาเชิงปริมาณเป็นคุณภาพเพราะจะได้ข้อมูลเชิงลึก หรือเปลี่ยนสถานที่ทำการศึกษามีขอบเขตกว้างขึ้น เช่น ระดับจังหวัด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบสิ่งที่ยังบกพร่องเพื่อการพัฒนา และนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในหัวข้ออื่น มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๕

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

วิญาณ เมธีวรฉัตร. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร ๔”. พุทธจักร. ปีที่ ๖๘ ฉบับที่ ๓. กรกฎาคม ถึง กันยายน ๒๕๕๗. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำพูน. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งรายเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.

อินันท์ จันตะนี. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙.